

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De ortu p[re]cursoris. ca. iij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia euangelica

Histore euangeliæ, De cōceptione p̄cursoris domini,
Capitulum primum.

Wit aut̄ in

dieb̄ herodis regis fū
dee effluxis ānis regni
el̄ vñdez tr̄iginta sacer
dos noīe zacharias d̄vī
ce abla, et vxor eius aas
ronita nomē elisabeth

Danid ei ap̄liare volēs cultū dñi, xliiiij. Insti
tuit lūmos sacerdotes: q̄rū vn̄ tm̄ maior q̄
dicebat p̄nceps sacerdoti Statuit aut̄, xvij.
vxoris d̄ eleazar, et, viij. de iacobam, et fm̄ sor
tes dedit vinculq̄s hebdomadām vñcis sue.
Habuit aut̄ abias octauā hebdomadā d̄ cu
lus genere zacharias cū i die p̄spiciatōis incē
sum poneret p̄dixit sibi angelus nasciturūz
filiū de vxore, Quis p̄siderās sterilitatē vxo
ris et vñcis senectutē: nō credidit, et ob h̄
omimutus vñcō ad dñē paro. Nōmē q̄s pueri
et magnificētā cū abstinētia ei indicauit. Lō
cepit autem elisabeth et occultabat se mensi
bus quinq̄s,

De conceptione saluatoris,

Capitulum. II

Ense autē sexto

m missus est gabriel in nazareth ad
maria virginē desponsatā ioseph
Cūq̄ ea salutata dixisset cā paritūrā l̄fum
filiū altissimi, q̄s sicut q̄nō h̄ fieret cū se non
cognitūrā vñrū in aio youisset nisi aliter de
disponeret. Angel⁹ addidit, non de viro sed
ope sp̄uslanci c̄cepturā, et etiā cōcepisse co
gnata suā elisabeth sibi indicauit. Dēmixte
em̄ erat sacerdotalis tribo et regia Ha et aarō
vxoriē habuit de iuda elisabeth sororē naas
son, et iodata p̄tiser iochabeth filiā regis io
ram. Et ait maria, Fiat mihi fm̄ verbū tuū.
Et statim c̄cep̄t̄ ē ch̄izus d̄ vñgine plen⁹ hō i
sia et carne ita tū q̄ lineamenta corporis et mē
broz vñb̄ discerni nō possent. Credidit aut̄ cō
ceptus, viij. kal. ap̄lis et reuolutis, xxxiiij, an
nis eadē die mortuus est.

De oru p̄cursoris, Capitulum. III.

Urgens autem

c maria abijt in ciuitatem iuda. Ju
da nomē est regni nō tribus. Hie

rusalem enim in tribu beniamin erat: p̄ quā
forte trāsulit ad oppidūz, in quo dīcunt tunc
zacharlā habitasse q̄rto millario a bierusalē
et ibi natū loannē. Et leḡs in libro iustor̄ q̄
beata virgo p̄mo cū leuauit a terra, et cum sa
lutasset elisabeth exultauit infans in vtero
eius, et cū matrē dñi sui et bearā eam p̄phera
ret elisabeth: edidit maria canticum dño dī
cēs. Magnificat aia mea dñm r̄c. Mansic
aut̄ maria ibi mēsib⁹ trib⁹ ministrans ḡnna
te donec parerer: et tunc rediit in domum su
am Octauio aut̄ die cū circuncideret puer et
vocaret eūz noīe patris sui zacharlā: ait ma
ter, Joannes est nomē el⁹. Idipm̄ scripsit et
pat̄: sumpto pugillaris. Est aut̄ pugillaris ta
bula que pugno p̄t includi, vt calam⁹ sc̄is
p̄tor̄. Et apertū est os zacharie et p̄phetans
canticum fecit dñs Benedictus dñs dē israel.

Hez duo canticā nō cantant̄ in eccl̄sia eo
ordine q̄ sunt edita. Pr̄ius em̄ caneat q̄d se
cundo est editū. Quia em̄ in cantico zachas
rie leḡs. Et erexit cornu salutis, q̄d est faciū
in resurrectiōe, ideo canit̄ Laudib⁹ et loquit̄
ad puerū q̄ fuit aurora solis. Et q̄ legitur in
cantico virginis Respxit humilitatē ancil
le sue, eccl̄sie sc̄z et ipius marie, q̄d quidē fa
ctum est in sexta etate. Et agit de incarnatione
ibi. Sulcepit isrl̄ puerū suū, tō canit̄ ad ve
speras, vij. sc̄z officio diurno. Tertiū canticū
symeonis q̄d sequit̄ cantat̄ in, viij. officio, sā
cōpletorio, q̄r orat se dūmitti in pace, q̄d fit in
vñ: quiescentiū. Et q̄ hec duo cantica euang
elicā sunt: ideo stantes ea cantam⁹. Puer
em̄ crescebāt et cōfortabaſ̄ spiritu: et erati de
sertis locis vñq̄s in diē ostensionis sue ad isrl̄
Reuertēs aut̄ maria nazareth: innuit̄ et a
sponso: in vtero hñs de sp̄usciō. Qui nolens
cā traducere in coniugē occulte voluit eā di
mittere. In somniis aut̄ ammonit⁹ ē ab ange
lo vt acciperet eā in coniugē: et ne suspicaret̄
adulteriu, c̄ceptū puerū d̄ sp̄usciō indicauit
et vt l̄fum vocaret p̄cep̄t̄: q̄r saluuz faceret
pl̄m a peccatis eorum. Et hoc cognouit ioseph
dēu nasciturū qui solus peccata dimis
tit: et accip̄les sponsam in vxorem: cum vñ
gine virgo permanxit. Habuit aut̄ virgo vñ
rū ne grauida infamare: et vt vñrū solacio et
ministerio fruere: et vt diabolo occultaretur
dei partus.

De descriptione orbis,

Capitulum. III.

B 5